

PERKMAN

VELKÉ DOBRODRUŽSTVÍ RARÁŠKA RÁRY

Nikola Raykov

Věnováno nejroztomilejšímu malému raráškovi na celém světě

Bulharská dětská kniha roku, která posbírala celkem 7 ocenění a nominací
vychází konečně i v České republice!

Laureát ceny Bulgacon 2013

Nejstahovanější bulharská dětská kniha roku 2013

Nominace na cenu „Zlatá Nixa“ 2014

„Nejlepší debut“ – cena účastníků festivalu „Yuzhna Prolet“ 2014

Vítěz v kategorii „Nejlepší autor dětské fantasy“ 2013–2014

Vítěz ceny „Nationwide Love“ nadace „Human library“ 2014

*Bulharská nominace na cenu „Nejlepší autor dětské sci-fi nebo fantasy
knihy“ Eurocon 2014, Irsko*

© 2013, Nikola Raykov,

Illustrations © adapted from Bulgarian animated series

Голямото приключение на малкото таласъмче

directed by Nikola Raykov, 2026

V českém překladu jako svou 61. publikaci
vydalo nakladatelství PERKMAN, 2026

Všechna práva vyhrazena.

ISBN: 978-80-88331-53-7

Malí i velcí čtenáři,

vítejte v knížce, která vypráví o velkém dobrodružství jednoho neobyčejného raráška! Jsme moc rádi, že vám můžeme představit příběh bulharského spisovatele Nikoly Raykova, který si oblíbilo tolik dětí.

Je unikátní v tom, že o příběhu rozhodujete vy! Na každém rozcestí si vyberete, kudy se Rára vydá a co udělá. A nejen to. Brzy zjistíte, že každé rozhodnutí má své následky a že i z nečekaných příhod si můžeme něco odnést. Celým dobrodružstvím vás budou provázet autorův svérázný humor, Rárova odvaha a jeho schopnost poradit si v každé situaci.

Jako ilustrace pro české vydání jsme zvolili záběry z animovaného seriálu, který podle knihy vytvořil Nikola Raykov a který byl v Bulharsku zveřejněn na YouTube.

Ptáte se proč? Cožpak není běžnější mít klasické ilustrace? Ano, ale odpověď je jednoduchá. Zjistili jsme, že děti si animované obrázky zamilovaly. Možná je to tím, že připomínají televizi. A o to jsme je nemohli připravit - televize a internetová videa schované v knize, ha!

Naším cílem je nadchnout děti pro čtení, povzbudit jejich představivost a učit je rozhodovat se. Právě fantazie, odvaha a schopnost volit si vlastní cestu se jim budou v dnešním rychlém světě hodit.

Přejeme vám spoustu zábavy, překvapení a šťastných rozhodnutí!
Nakladatelství PERKMAN

Sedmero doporučení

která autor a nakladatel zapsali podle diktátu knížky a přeložili do jazyka dospělých:

1. Dejte dítěti možnost, když bude chtít, **aby pro raráška vymyslelo jméno**, a pak v celé knížce používejte to nové jméno.
2. Volby na konci kapitol **přečtěte vždy ještě jednou**, aby jim dítě mohlo lépe porozumět.
3. Vyhněte se tomu, abyste dítěti napovídali, která volba je podle vás správná. **Nechte ho rozhodnout** samotné.
4. Používejte svou fantazii a směle **měňte cokoli a jakkoli** uznáte za vhodné, zvláště když si to dítě přeje.
5. Vzadu v knize na straně 100 si **můžete odškrtnout, které cesty jste již s raráškem prošli**.
6. V levém horním rohu každé kapitoly (mimo kap. 1) je **šipka** ⇌ **s čísly kapitol, odkud jste přišli**. Pro případ, že byste se chtěli vrátit jen na nejbližší rozcestí. Děti někdy rády čtou i tímto způsobem.
7. Koukněte na **další tipy, jak se s knihou dá pracovat** na straně 100. Podle toho, jestli jste v Temné jeskyni, Hluboké řece, na Velké hoře nebo v Začarováném lese, **můžete zvolit doplňující aktivity** (při čtení nebo pak během dne) ze stran 100 a 101.

Kapitola 1

Kde žije malý rarášek

Vysoko v horách, hluboko v lese, u řeky v malé jamce žil malý rarášek. Jako všichni ostatní rarášci neměl jméno, ale všichni mu říkali Rára. Rára rád řepal po lese, umýval si v řece svou hebkou srst a pak si na sluníčku sušil ocásek. Ale ze všeho nejraději mlsal. Baštil borůvky, jahody a houby, a vůbec nejraději mlsal ostružiny a rozmazával si je po celém čumáčku. Jenže jednoho dne zjistil, že ostružiny tu nemusí být napořád.

Na louku k jeho jamce přišla paní učitelka ze školky, babička Dračice, a oznámila, že už nebude žádné jídlo. Teď sice bylo léto, ale brzy přijde podzim a potom zima, a borůvky, jahody, houby, a dokonce i ostružiny, které měl Rára tolik rád, zmizí. Tak fungovala roční období. Malý rarášek nevěděl, co jsou roční období, ale jeho bříško dostalo veliký strach, že zítra nebude mít co jíst.

Když najednou dostal nápad přímo ze svých růžků. Na hlavě měl dva malé růžky a ty měly vždycky ty nejlepší nápady. Dnes mu poradily, že by se měl vydat na dobrodružnou výpravu a najít jídlo na celou zimu!

Rarášek pobíhal po své jamce, uklízel, řezal, zatloukal, vařil a připravoval si zavazadlo na nadcházející dobrodružství. Do svého malého pytlíku si dal hřebínek, kouzelný klíč, kousek starého chleba, provaz a zrezivělý penízek. Bude to neuvěřitelné dobrodružství, takové, jaká jen dobrodružství mohou být!

A ty, malý rarášku, který tenhle příběh posloucháš (nebo čteš), rozhodneš, co se stane. Tvoje volby Ráru na jeho dobrodružné cestě povedou. Proto si teď musíš vybrat, kam půjde:

Může vstoupit do Temné jeskyně, kde prý rostou kouzelné houby. Rára má houby moc rád a ty kouzelné ještě nikdy neochutnal. **(Kapitola 2)**

Může vylézt na Velkou horu, kde na vrcholu rostou ostružiny. A Rára ostružiny zbožňuje! **(Kapitola 3)**

Mohl by se vydat dolů podél Hluboké řeky až k lidským domům. Lidé tam vždycky vyhazují chipsy, sladkosti, sušenky, kreky a kdo ví, co ještě!

(Kap. 4 – Najdete v tištěné knize)

Mohl by vejít do Začarovaného lesa, kde se dějí kouzelné věci a roste tam nejkrásnější květina na světě. A říká se, že pyl té květiny je náramně lahodný. **(Kap. 5 – Najdete v tištěné knize)**

Rára se zastavil a zamyslel.

Jestli chceš, můžeš si volby přechíst ještě jednou.

↻ Kapitola 2 ↻

Jak si Rára prodloužil ocásek

Rára žil blízko Temné jeskyně a Temná jeskyně žila blízko Ráry. A tak tam došel raz dva. Rára nevěděl, co je to jeskyně, ale uviděl jámu úplně stejnou jako jeho, jen mnohem, mnohem větší. Vlastně byla tak veliká, že jeho jamce vůbec podobná nebyla.

Rárův zvědavý nosík nakoukl dovnitř sám od sebe. A hned za ním chtěla dovnitř i jeho malá chlupatá hlavička a tlapky. Přivázel si provaz k ocásku, a tak měl najednou ocásek dlouhý, předlouhý. Visel na svém novém dlouhém ocásku a spustil se až na dno jeskyně.

V jeskyni byla tma, ale raráškovy malé oči uměly ve tmě vidět. A tak šel Rára hlouběji a hlouběji. Jen jeho ocásek se občas strachy zachvěl, ale takové už ocásky bývají. Třesou se.

„Dávej pozor, ať se nepíchneš do tlapky!“ zavolaly pichlavé jeskynní krápníky, které žily v jeskyni.

A tak byl rarášek opatrný, obešel pichlavé krápníky a tlapky si nepopíchal.

„Děkujeme, pichlavé krápníky,“ řekly tlapky.

Cesta se rozdvojovala doleva a doprava, i když rarášek nerozeznal levou stranu od pravé. Byla by levá strana levou, kdyby neexistovala pravá? A byla by pravá pravou, kdyby neexistovala levá?

Každopádně jedna tlapka chtěla jít tudy a druhá zase tamtudy.

A zatímco si malý rarášek lámal hlavu, kterou tlapku poslechnout, ocásek říkal: „Já chci zpátky, já chci zpátky.“ A čím déle Rára přemýšlel, za kterou tlapkou se vydat, tím víc chtěl ocásek zpátky.

Ted' je čas se rozhodnout:

Rára půjde tam, kam chce levá tlapka. **(Kapitola 6)**

Rára půjde tam, kam chce pravá tlapka. **(Kapitola 7)**

Rára se vrátí zpátky, jak si přeje ocásek, a vybere si jinou cestu:

Na Velkou horu. **(Kapitola 3)**

Podél Hluboké řeky. (**Kap. 4 – Najdete v tištěné knize**)

Nebo do Začarovaného lesa. (**Kap. 5 – Najdete v tištěné knize**)

Kapitola 3

Tam, kde stojí dřevěná cedule

Velká hora byla tak velká, že ji jeho oči nedokázaly vidět celou, protože to byla jen malá očička. Malá očička malého raráška. A čím menší byl malý rarášek, tím větší byla Velká hora.

A tam na Velké hoře žilo mnoho stromů, květin a zvířat. Bylo jich tolik, že jich určitě muselo být osm. Osm bylo největší, to nejobrovštější číslo, o jakém Rára kdy slyšel. Na hoře žilo i několik kouzelných bytostí, ale těch nebylo moc, rozhodně ne tolik jako osm.

Rára si přivázal svůj pytlík na klacek a hodil si ho přes rameno. Dlouhý provaz si omotal a uvázal kolem břicha. A tak se připravil na cestu přes Velkou horu, na opravdu velikou cestu, přinejmenším tak velikou jako ta hora.

Tlapky šplhaly po skalách, potom přes louky a podél svahů. A i když to byly malé tlapky na velké cestě, neunavily se snadno, protože byly zvyklé chodit, skákat a šplhat. Byly to opravdu dobrodružné tlapky!

Najednou malý rarášek uviděl velkou dřevěnou ceduli s nápisem a šipkou.

Rára neuměl číst, a tak nápisu nerozuměl, ale usoudil, že na něm stojí: „Lesní pěvecká soutěž“. Mohlo tam taky být napsáno: „Nebezpečné pro malé rarášky“. Nebo dokonce: „Nebezpečné pro VELIKÉ RARÁŠKY“. Ale Rára se rozhodl, že tam stojí: „Lesní pěvecká soutěž“, protože moc rád zpíval a měl svou oblíbenou písničku.

Pokud jste nikdy neslyšeli Rárovu písničku, měli byste vědět, že je výjimečně úžasná a zní takto:

„Jsem rarášek, rarášek, rarášek!“

Má druhou sloku, která je úplně jiná, a zní takto:

„Jsem Rára, Rára, Rára!“

Ale děti, jestli chcete slyšet třetí sloku, která byla zase docela jiná, budete si ještě chvíli muset počkat, protože rarášek přestal zpívat a začal přemýšlet, kam půjde dál.

A tak:

Má se Rára vydat tam, kam ukazuje cedule, i když si ten nápis neumí přečíst? (**Kapitola 31**)

Nebo má šplhat dál až na vrchol Velké hory, kde rostou ostružiny? (**Kapitola 25**)

Kapitola 6

Kde někdo vaří polévku

Všichni souhlasili s levou tlapkou, a tak se celý rarášek vydal tím směrem. Pár kamínků tudy, pár kamínků tamtudy, a malý rarášek došel na podivné místo. Žil tam obrovský hrnec a pod ním hořel oheň.

„Nepálí tě to do ocásku?“ zeptal se rarášek hrnce.

„Já žádný ocásek nemám,“ odpověděl hrnec.

„A nepálí tě to tedy do neocásku?“ zeptal se rarášek znovu.

„Pálí, ale tak se vaří polévka,“ odpověděl hrnec.

Vedle hrnce žil trpaslík jménem Dlouhonos. Míchal a vařil a vařil a míchal. Trpaslík měl podivný modrý klobouk a podivnou nemodrou bradku. Dlouhonos si něco brumlal, mumlal a žvatlal:

„Jen kousek chleba, ano, ano, jen kousek chleba, ano, ano...“

„Haló! Co to děláš?“ zeptal se rarášek. Rára slyšel, že se má vždycky zeptat: „Co to děláš?“, i když oči vidí, co se děje.

„Vařím polévku, ano?“ odpověděl trpaslík. „Přidal jsem šišky, ano, a kameny, ano, a vodu a sůl a pepř, ano, ano, ano.“

„Tak proč ji tedy pořád ještě vaříš?“ zeptal se rarášek.

„Stačí jen kousek chleba a bude z toho znamenitá kouzelná polévka. To si budu olizovat ruce, ano?“ Trpaslík dál míchal velkou dřevěnou lžící.

Rarášek ještě nikdy nejedl znamenitou kouzelnou polévku, a tak přemýšlel, co to asi znamená. Rára neměl ruce, jen tlapky, ale věděl, že je neslušné si je olizovat, ať už jsou to ruce nebo tlapky.

„A kdy bude ta polévka hotová?“ zeptal se.

„Jestli najdu kousek chleba, uvařím ji hned zítra ráno, ano?“ odpověděl trpaslík.

Rára měl ve svém pytlíku kousek starého chleba a mohl ho Dlouhonosovi dát, aby mu s polévkou pomohl. Jenže když tlapka sáhla do pytlíku, raráškovy břicho řeklo: „Já mám hlad a chci ten chleba.“

Co teď? Co rarášek udělá?

Rára poslechne břicho, schová chleba v pytlíku a trpaslíkovi ho nedá.

(Kapitola 8)

Nebo Rára poslechne tlapku a dá trpaslíkovi kousek chleba, aby mu pomohl. (Kapitola 11)

↻ Kapitola 7 ↻

Kde žije rarášek, který není rarášek

Rára šel doprava, pořád doprava, a tak moc doprava, až se ocitl vlevo, kde žilo podzemní jezero. A v tom podzemním jezeře žilo stvoření jménem Chlupáček. Chlupáček měl chlupatá ouška, chlupaté břicho a chlupatý ocas. Ve skutečnosti vypadal skoro jako rarášek, ale rarášek to nebyl.

„Promiň, jsi rarášek?“ zeptal se ho Rára.

„Ne,“ odpověděl ten nerarášek. „Jsem malý jeskynní grýbl,“ dodal malý jeskynní grýbl a vystrčil své chlupaté břicho.

„Hm,“ řekl Rára a podrbal se na hlavě, i když ho vůbec nesvědila.

„KRUČ-KRU-KRUČ-KRUČ-KRU!“ zazpívalo grýblovo chlupaté břicho.

„Páni!“ řeklo Rárovo břicho. „Nikdy jsem neslyšelo nic tak hlasitého!“

„Břicha grýblů jsou známá jako nejhladovější břicha na světě,“ řekl Chlupáček. „A také jsou nejhlasitější.“

„To snad ne!“ řekl Rára. „Vždycky jsem si myslel, že největší hlad na světě mají rarášci.“

„To je pravda,“ přidal se Rárův ocásek.

„Proč se pleteš do hádky mezi břisky?“ vmísil se do debaty grýblův chlupatý ocas.

Pak se strhla velká hádka. Brzy bylo jasné, že rarášek má hlad a grýbl má hlad, břicho má hlad, břicho má hlad, chlupatý čumáček má hlad a ne-tak-chlupatý čumáček má hlad... prostě všichni měli hlad!

Rára měl ve svém pytlíku kousek starého chleba a mohl ho grýblovi dát. Jenže když tlapka sáhla do pytlíku, břicho řeklo: „Já mám hlad a chci ten chleba.“

A co teď? Co rarášek udělá?

Rára poslechne břicho, schová chleba do pytlíku a grýblovi ho nedá.

(Kapitola 8)

Nebo Rára poslechne tlapku a dá chleba grýblovi, aby se jeho chlupaté břicho najedlo. **(Kapitola 9)**

Kapitola 8

Ve které chléb utíká

Bříško řeklo tlapce, aby schovala chleba do pytlíku, a tak ho spolu schovaly a nikomu ho nedaly. Jen o vteřinku později už raráškovy tlapky nechtěly zůstat na místě.

„Na shledanou, spěchám,“ řekl Rára, protože slyšel, že jeden spěchá nejvíc tehdy, když vlastně neví kam.

A tak spěchal. Spěchal tak moc, že mu ocásek sotva stačil. A v tom spěchu raráškův čumáček vklouzl do díry a vzápětí za ním vlezl i celý spěchající Rára. Uvnitř bylo velmi těсно a hebká srst se mu zachytávala tu o něco a tam o něco jiného a tlapky se začaly zasekávat také. Rára se zastavil, aby si odpočinul, a bříško řeklo: „Kruč-kruč.“

Jedna tlapka vytáhla z pytlíku chléb, jenže jeden kámen vrazil do tlapky, protože v díře bylo velmi těсно. Bolavá tlapka chléb upustila. A jakmile chleba zjistil, že je volný, skutálel se dírou dolů a zmizel Rárovi z dohledu.

„Kruč-kruč,“ řeklo bříško tak našťavaně, jak to umějí jen bříška, když mají hlad.

Hladový a smutný se malý rarášek vyškrábal s námahou z díry ven. Na pár místech mu chyběly chloupky jeho hebké srsti. Cesta pokračovala nahoru. Jenže jiná cesta pokračovala dolů. Rára byl zmatený, protože si nebyl jistý, co je nahoře a co dole.

Pak uviděl netopýra. Ten byl zabalený do černé deky a spal hlavou dolů.

„Promiňte,“ řekl rarášek, protože když nevěděl, co říct, často říkal právě „promiňte“, „neřekl byste mi, kudy se jde ke kouzelným houbám?“

Netopýr se probudil a zamyslel.

„Ty jsou po cestě nahoru,“ řekl netopýr. „Ne, vlastně když o tom tak přemýšlím – a netopýři přemýšlejí moc rádi, proto taky visí hlavou dolů – moje nahoře je tvoje dole a moje dole je tvoje nahoře.“

Rára byl zase celý zmatený.

„Objasním ti to,“ vysvětloval netopýr. „Postav se na hlavu.“

Tak se malý rarášek postavil na hlavu a najednou to pochopil. Z ničeho nic se nahoře stalo dole a dole nahoře. A když se zase postavil správně, nahoře a dole si svá místa znovu vyměnili. Jenže teď už bylo všechno tak popletené, že ani nahoře a dole nevěděly, jestli jsou nahoře, nebo dole.

Kam se má Rára vydat?

Nahoru. **(Kapitola 12)**

Nebo dolů. **(Kapitola 13)**

Kapitola 9

Kterou někdo vykopal právě tady

Tlapka sáhla do pytlíku, vytáhla chléb a podala ho grýblově tlapce. „Co to je?“ zeptal se Chlupáček. „Takovou věc jsem tady v jeskyni ještě nikdy neviděl.“

„Hele, jestli to nechce, já si to vezmu,“ ozvalo se Rárovo bříško, ale tlapka ho hned okřikla.

„No... je to taková ta věc, které se říká... chleba,“ vysvětloval Rára.

„Chleba?“ opakoval Chlupáček.

„To se jí,“ řekl Rárův čumáček.

Bříško chtělo ještě něco dodat, ale tušilo, že by zase dostalo vynadáno, a tak raději mlčelo.

Slovo je zvláštní věc, pomyslel si rarášek. Když ho neznáš, jako by nebylo ničím, a přitom ta věc zůstává pořád stejná, i beze slov.

Malý grýbl si vzal chleba, ochutnal ho, ochutnal ještě trochu, a jak tak ochutnával, nějak se stalo, že ho snědl celý. Jeho břicho si pak zpívalo veselou písničku:

Jsem břicho kulaté, veliké a chlupaté.

Mají mě za malého hochy, jenže dokážu sníst i celého hrocha.

Břicho zpívalo a grýbl tančil. Měl jeden úplně zvláštní tanec, kterému se říkalo „zvláštní tanec malého jeskynního grýbla“. Chlupáček poskakoval po kamenech, točil se dokola, přemetal se přes čumáček a nakonec se postavil na špičku svého ocasu!

Když ho Rára viděl tancovat, začal tančit taky. A s ním i jeho bříško, přestože chleba vůbec nedostalo. Bylo to totiž velmi hudební bříško, i když nejčastěji zpívalo právě tehdy, když mělo hlad.

„Pojď se mnou!“ zamával grýbl a skočil do díry.

„Jenže já hledám kouzelné houby,“ řekl Rára.

„No, ty jsou támhle,“ vykoul Chlupáček z díry a ukázal do chodby. „Ale ať už jsou kouzelné, nebo ne, jsou nudné. Pojď radši se mnou, něco ti ukážu.“

„Co?“ zeptal se Rára.

„Vodní skluzavku! Vykopal jsem ji sám a vede dolů a dolů, až k pokladu!“

Rarášek ale začínal pociťovat velký hlad, a tak přemýšlel, co udělá:

Půjde se podívat na vodní skluzavku a na poklad. **(Kapitola 14)**

Nebo bude dál hledat chutné kouzelné houby. **(Kapitola 13)**

Kapitola 10

Která je větší než ostatní kapitoly

Rarášek šel s obrem a obr z toho měl velkou radost. „Proč s sebou neseš ten veliký kámen?“ zeptal se rarášek, protože byl zvědavý a otázku „proč“ měl moc rád.

„Protože jsem veliký,“ odpověděl obr. „A potřebuji jídlo na velkou zimu.“

Rára ještě nikdy zimu neviděl. Ale jestli byla tak velká, určitě ji uvidí, až přijde. Jen si nebyl jistý, jak se tak velká zima vejde do jeho malé jamky.

Obr šel pomalu, protože kámen neuměl chodit sám a obr ho musel nést.

„Poneseme ten kámen spolu,“ nabídl se rarášek, protože chtěl pomoci.

„Jenže to je veliký kámen a ty jsi jen malý rarášek,“ odpověděl obr. „Nemůžeš mi pomoci.“

Ale obr nevěděl, že ať jsi jakkoliv malý, vždy můžeš pomoci, pokud opravdu chceš. A přesně tak to bylo i teď. Malý rarášek vypil kouzelnou polévku, kterou dostal od trpaslíka, a zničehonic se z něj stal VELIKÝ RARÁŠEK. Veliký, převeliký, ještě větší než obr. Možná dokonce větší než zima. Měl veliký čumák, veliké tlapky a veliké srdce. Přivázal kámen ke svému ocasu a začal ho táhnout jeskyní.

Tak došli až k obrovu doupěti. A stali se velikými přáteli, protože byli oba velcí a oba byli přátelé.

„Moc ti děkuju! Teď budu mít na zimu pořádný kus jídla,“ zaradoval se obr. „Nechceš si se mnou dát pár kamenů?“

„Jenže já nevím, jak se kameny jedí,“ řekl rarášek.

„To je snadné,“ řekl obr. „Teď jsi tak velký, že si stačí nabrousit zuby a můžeš je chroupat jedna radost.“

A tak to rarášek udělal. Nabrousil si zuby brouskem na zuby a schroupal pár kamenů. Nebyly tak dobré jako maliny nebo ostružiny, ale břicho už nemělo hlad. A tehdy malý rarášek, z něhož se stal veliký rarášek, pochopil, že i kdyby musel jíst kameny, nejdůležitější je mít veliké srdce.

Konec

*A nezapomeňte, že kameny mohou jíst jen velcí obři, a ne děti!
Jestli se ti dobrodružství líbilo, můžeš začít znovu. Uvidíš, jaké další
příhody na Ráru ještě čekají.*

↻ Kapitola 11 ↻

Kde je polévka přece jen hotová

Tlapka okřikla břicho, že má pořád hlad, a břicho se ztišilo. Rára vytáhl chleba z pytlíku a dal ho trpaslíkovi, a tím udělal trpaslíkovi velikou radost! A když měl radost trpaslík, měl radost i Rára. A hřejivou radost mělo i břicho, i když ten chleba vůbec nesnědlo.

Trpaslík rozdobil chleba na malé drobečky a nasypal je do kotlíku. Najednou se polévka zbarvila dořialova, potom dozelená a pak dočervená.

„Kouzelná polévka, že ano? Kouzelná polévka, no ano!“ vykřikoval radostně trpaslík.

„Kouzelná polévka! Kouzelná polévka!“ volal hrnec.

„Hurá!“ vykřikl rarášek.

Trpaslík vzal prázdný kelímek od jogurtu a nalil do něj trochu polévky. Potom ho podal Rárovi.

„Když tuhle polévku sníš, vyrosteš a budeš moc velký, ano?“ řekl trpaslík. „A když budeš chtít být malý, uděláš opak, ano?“

„Udělat opak? Jak?“ zeptal se rarášek, protože tomu nerozuměl.

„Nejez ji, ale vylíj ji, a budeš malý, ano, ano.“

Rára se moc chtěl stát velkým, protože velikánští rarášci nemuseli chodit spát tak brzy jako on. Ale pak se chvíli zamyslel a usoudil, že ještě není čas na spaní, a tak polévku nesnědl a šel dál.

Po cestě narazil na kamenného obra, který nesl na zádech obrovský balvan omotaný provazy.

„Ahoj!“ pozdravil Rára a obr se usmál, protože obři mají rádi, když je někdo pozdraví.

„Ahoj!“ zahřměl obr. „Nechceš jít se mnou a stát se mým velkým kamarádem?“

„To bych mohl,“ řekl Rára. „Jenže já hledám kvůli zimě kouzelné houby.“

„Kouzelné houby jsou támhle, za tou dírou,“ řekl obr. „Ale já jdu opačným směrem. Raději pojď se mnou.“

Co má Rára udělat?

Jít s obrem. (**Kapitola 10**)

Jít dál za kouzelnými houbami. (**Kapitola 13**)

Kapitola 12

Kde si Sluníčko a Rára hrají na schovávanou

Takže jestli je nahoře dole a dole nahoře..., pomyslel si rarášek. Jenže z takového přemýšlení se mu začal točit celý svět, a tak raději šel dál a už nepřemýšlel.

Přesto se Rárovi zdálo, že čím víc se snaží nepřemýšlet, tím víc se mu některé myšlenky samy cpou do hlavy. To jsou ale zvláštní věci, ty myšlenky, pomyslel si. Prý nejsou vidět, ale stejně se jich nezbavíš.

Tlapky šplhaly do svahu a ocásek jim pomáhal, zatímco nosík cítil čím dál hezčí vzduch. Čím výš nosík stoupal, tím byl vzduch příjemnější, až byl tak krásný, že jeskyně skončila a rarášek se ocitl venku.

A venku zima asi ještě nepřišla. Všechno bylo stejné jako předtím, jen slunce svítilo převelice jasně. Malý rarášek zamžoural a Sluníčko řeklo: „Pojďme si zahrát na schovávanou!“

„Ano!“ souhlasil rarášek. „Jedna, dvě, osm!“ počítal. „Před pikolou, za pikolou, už jdu!“

Rára otevřel oči a uviděl, že se Sluníčko schovalo za mrak.

Ať hledal, jak hledal, Sluníčko najít nedokázal. Hledání ho tak pohltilo, že místo Sluníčka našel hrušku. Vlastně ta hruška našla jeho, protože spadla zrovna na jeho chlupatou raráščí hlavu a trefila ho do malých růžků.

„Au,“ řekly růžky.

Rára se podíval nahoru a uviděl tu největší hrušeň, jakou kdy v životě viděl, i když předtím žádnou jinou hrušeň neviděl. Dokonce i Sluníčko vykuklo zpoza mraku, aby se na ni podívalo, i když to už vidělo spoustu jiných hrušní.

A když se Rárovy malé zoubky zakously do hrušky a jeho jazýček ji ochutnal, zjistil, že je to ta nejsladší hruška, jakou kdy jedl, i když předtím žádnou jinou nejedl. A tehdy pochopil, že není vždycky špatné vydat se špatnou cestou. Můžeš hledat houby a místo nich najít hrušky. A ty hrušky mohou být ještě sladší než houby.

Konec

Jestli se ti dobrodružství líbilo, můžeš začít znovu. Uvidíš, jaké další příhody na Ráru ještě čekají.

Kapitola 13

Kde žijí houby, které nejsou jedovaté

Rára šel dolů a dolů a prošel malou dírou. Za tou malou dírou byla velká díra a za velkou zase další malá. A tak malý rarášek prolezl spoustou děr, až se mu všechno popletlo a už si nebyl jistý, která díra je malá a která velká. A všiml si, že velká díra je velká jen tehdy, když nejdřív prolezeš nějakou malou.

Nakonec Rára došel do širokého prostoru, kde žily houby. Jakmile je uviděl, hned poznal, že to nejsou obyčejné houby, ale houby kouzelné. Některé byly fialové a měly na sobě bílé trojúhelníčky, další byly zelené s modrými čtverečky a jiné oranžové a pruhované.

Tlapky po nich skočily a ocásek se vrtěl sem a tam. Malý rarášek došel k nim a zastavil se. Slyšel totiž, že nemá jíst houby, když neví, jestli jsou jedovaté, nebo ne. A tak se zeptal: „Houby, nejste jedovaté?“

„Ne,“ odpověděly oranžové pruhované houby.

„Ani my ne,“ odpověděly fialové houby s bílými trojúhelníčky.

„A my jsme ze všech ty nejvíc nejedovaté,“ řekly ty zelené s modrými čtverečky.

Rára přemýšlel, které z nich má ochutnat jako první, a jeho břicho nálhalo, aby snědl všechny najednou. Ale takové už břicho bývá. Vždycky chce sníst víc, než se do něj vejde. Jenže kdyby snědl nejdřív oranžové pruhované houby, mohly by se fialové s bílými trojúhelníčky urazit. A kdyby snědl tyhle, mohly by se zase urazit ty ostatní.

Co myslíš ty? Které by měl Rára ochutnat jako první?

Nakonec se rarášek rozhodl a statečně si ukousl pořádné sousto. Chutnaly úplně stejně jako obyčejné houby, ale raráškovy růžky hned poznaly, že jsou kouzelné. Byly velmi, velmi kouzelné, protože aby se k nim Rára dostal, musel zažít nádherné dobrodružství a naučil se při něm spoustu věcí. A tehdy rarášek pochopil, že i obyčejné houby se mohou stát kouzelnými, pokud je kouzelná i cesta k nim.

Konec

Jestli se ti dobrodružství líbilo, můžeš začít znovu. Uvidíš, jaké další příhody na Ráru ještě čekají.

Kapitola 14

Kde ocásek zjistí, že se nerad klouže

„Kopej za mnou!“ zavolal Chlupáček a vlezl rovnou do díry. Jenže raráškův ocásek už se do žádných dalších děr strkat nechtěl: „No, ovšem, jen co rarášek vidí díru hop, a jde se do ní. Copak to nejde jinak?“

Ocásek se nejvíc bál toho, že než do nějaké díry vlezeš, nevidíš, co je uvnitř. A uvnitř může být cokoli. A tohle cokoli může mít moc rádo chuť ocásků.

„Tak pojd' už,“ pobídl ho Rára. „Jdeme se klouzat!“

Rarášek nečekal, co mu ocásek odpoví, a rychle se zavrtil do díry. Děšť v tunelu vytvořil báječnou vodní skluzavku. Byla tak bá-bá-báječná, až se z ní ocásek začal bá-bá-bát. Ale rarášek se náramně bavil. Klouzal se, klouzal a klouzal, až se klouzat přestal, protože skluzavka skončila. Malý rarášek žuchl rovnou na poklad. A ocásek žuchl hned za ním.

„Páni!“ vykřikl malý grýbl. „Líbí se ti ta skluzavka?“

„Je strašně skvělá!“ odpověděl rarášek.

„Ano, je přímo straš-ná,“ koktal ocásek.

Rarášek si poklad pečlivě prohlédl. Byla tam spousta lesklých mincí, třpytivých kamenů a dalších lesklých a blyštivých věcí.

„Ano, je to moc krásné,“ souhlasila očička.

Pak ale břicho připomnělo, že má hlad.

„A která z těch lesklých věcí je nejchutnější?“ zeptal se rarášek.

„Nejchutnější?“ podivil se malý grýbl. „To se přece neví.“

Rára tomu nerozuměl. Nejíst? Všude kolem v jeskyni byly lesklé pohárky a misky. K čemu tedy byly?

Zkusil sníst nějaké třpytivé červené věci, které vypadaly jako maliny, ale maliny to nebyly. Zkusil i nějaké třpytivé modré věci, které vypadaly jako borůvky, ale borůvky to nebyly. A ochutnal ještě spoustu dalších věcí, které by se ochutnávat neměly.

A tehdy zjistil, že poklad je něco, co se hodně třpytí a leskne, ale je na-prosto k ničemu. A usoudil, že ten, kdo nashromáždil tak obrovský poklad, musel mít velmi velké oči, ale velmi malé břicho.

Potom se s Chlupáčkem dostali z jeskyně ven a našli zahradu plnou sladkých rajčat, ale to už je jiný příběh.

Konec

Jestli se ti dobrodružství líbilo, můžeš začít znovu. Uvidíš, jaké další příhody na Ráru ještě čekají.

Kapitola 25

Která je celá potrhlá a má huňatý ocásek

Kdykoliv Rára uviděl rozcestník, vždycky se rozhodl, že na něm stojí „Lesní pěvecká soutěž“. Jenže potom pokaždé zjistil, že tam bylo napsáno spíš něco jako „Pozor, padající žáby“ nebo „Nízko létající čápi“ nebo něco úplně jiného, co nemělo nic společného ani s žábami, ani s čápy, ani s písničkami. Ostatně jezevec, který ty cedule psal, byl stejně jediné zvíře v lese, které je umělo číst.

Tlapky si čile poskakovaly po skalách, když očička uviděla někoho přicházet. Ten někdo byl zrzavý a jmenoval se Liška Chytrouška. Všichni si mysleli, že je Liška Chytrouška velmi chytrá a náramně moudrá, ale ve skutečnosti byla jen potrhlá. Měla na sobě barevnou vestičku, kterou si koupila v second handu paní nutrie. A šiškou z borového lesa si nakadčila svou liščí srst.

„Dobrý den, Liško Chytrouško,“ pozdravil ji rarášek.

„Ó, zdravím tě. Ať je tvoje zdraví zdravé a ať se ze zdraví neuzdravíš,“ pozdravila ho liška.

Rára jí vůbec nerozuměl. Chvilku přemýšlel, co by měl říkat dál, a protože ho nic vhodného nenapadlo, zeptal se: „A jak se máte?“ Slyšel totiž, že když nevíš, co říct, máš se zeptat „jak se máte?“.

„Ó, dobře, dobře,“ odpověděla Liška Chytrouška. „Dobřeji, nejdobřeji, když je dobrý den dobrý.“

Tahle liška byla velmi chytrá. Anebo velmi potrhlá. Každopádně jí rarášek nerozuměl a chtěl jít zase dál svou cestou. Ale zdálo se, že liška si chtěla ještě povídat.

„Pojď se mnou na překrásnou soutěž krásy, kde budou samé překrásné krásky.“

A když to řekla, otočila se tak, aby Rárovi docela „náhodou“ ukázala stužku, kterou měla uvázanou na svém huňatém ocásku.

Co teď?

Měl by Rára jít s potrhlou Liškou Chytrouškou na soutěž krásy? **(Kapitola 27)**

Nebo by měl vyšplhat ještě o kus výš a hledat ostružiny? **(Kapitola 28)**

Kapitola 26

Kde soutěž slavnostně otevrou, i když zavřená vůbec nebyla

Podívej, Liško, hřebínek na tvoji srst,“ řekl Rára. „Ó, hřebínek na česání, aby se hezky pohladilo mé chundelání?“ zaradovala se Liška Chytrouška. Pak si vzala hřebínek, obrátila ho nějak podivně na druhou stranu a místo česání si s ním začala srst jen uhlazovat.

„Prohlašuji, že nyní je tato soutěž slavnostně otevřená!“ oznámilo morče, kterému se říkalo také mořské prasátko, jenže nebylo ani prasátko, ani z moře.

Rára přemýšlel, jak může být soutěž slavnostně otevřená. Vždyť se konala na otevřeném prostranství už od začátku. A navíc ji nikdo předtím nezavřel. Slyšel jen, že některé soutěže se zavírají, když začne pršet.

Soutěžící začali postupně přicházet dopředu.

Nejdřív přišly tři slepé myšky, které vypadaly úplně stejně. Hned se začaly přít, která z nich je nejkrásnější. Potom přišli dva vypelichaní pávi, kteří byli přesvědčení, že jsou náramně krásní, protože jim to říkali už od doby, kdy byli malá pávata. A přišla i spousta dalších zvířat. Dokonce i jedno, které samo nevědělo, jaké zvíře má být.

Nakonec přišla řada i na lišku. Liška Chytrouška pomalu předstoupila před všechny ostatní a přitáhla si těsněji k tělu vestičku, které už dávno chyběly knoflíky. Hluboce se uklonila.

„Zdravím vás zdravým pozdravem a touto piruetou přeji vám soutěž hezkou!“ řekla liška a zatočila se tak, aby všichni docela „náhodou“ uviděli stužku, kterou měla uvázanou na svém huňatém ocásku.

„Ano, děkujeme, Liško Chytrouško,“ řekl rozhodčí Koník. „Teď se můžeš zase posadit na svůj ocásek.“

Brzy vystoupila všechna ostatní zvířata, ale raráščí holčička ne. Koník zařehl a vyhlásil vítěze. V kategorii o nejkrásnější lišku vyhrála... jediná liška v celé soutěži.

Chytrá, potrhlá liška radostí zajásala. Vyskočila si na pódium pro svou odměnu - velikánskou mísu malin, kterou pak přinesla k Rárovi.

„Pojďme je sníst spolu,“ řekla úplně obyčejně a srozumitelně, až tím všechny překvapila.

A tehdy Rára pochopil, že lišky nejsou krásné kvůli soutěžím. A že vůbec nezáleží na tom, jestli máš srst učesanou, nebo ne. Nejdůležitější je, že když dostaneš maliny, podělíš se o ně s tím, kdo ti půjčil hřebínek.

Konec

Jestli se ti dobrodružství líbilo, můžeš začít znovu. Uvidíš, jaké další příhody na Ráru ještě čekají.

Kapitola 27

Kde na Ráru čeká něco nečekaného

Rarášek šel klidně vedle lišky, která kolem něj pořád pobíhala, honila se za vlastním ocáskem a ptala se ho, jestli je dost krásná. Rára nevěděl, jak krásně vypadá někdo, kdo je „dost krásný“, ale stejně řekl „ano“, protože se mu líbila její špičatá ouška.

Kdykoliv liška uviděla louži, hned se v ní prohlédla, potom pobíhala sem a tam a zase přiběhla k raráškovi, aby se zeptala: „Je moje hubené tělíčko dost hubené?“

Rára nevěděl, jak hubeně vypadá někdo, kdo je „dost hubený“, ale zase řekl „ano“, protože se mu líbila její špičatá ouška.

A tak oba došli na širokou louku, kde už se shromáždilo mnoho zvířat. Nad nimi visela cedule, na které možná stálo „Soutěž krásy“. A možná taky ne. To by s jistotou poznal jen jezevec, který tam ale nebyl.

„Ó, umíte si představit, jaké představení to bude, až se představíme? Jen si to představte!“ hlásila liška na všechny strany.

Nikdo jí nerozuměl, a tak si všichni mysleli, že musí být velmi chytrá.

A právě tehdy Rára uviděl něco, co ještě nikdy předtím neviděl - raráščí holčičku! Ano, opravdu. Rára si ji pečlivě prohlížel, měla tlapky, čumáček, taky ocásek, růžky i ouška. Nemohlo být pochyb. Raráščí holčička! A měla náušničky v ouškách a náramky na tlapkách, takže to tak opravdu bylo.

Byla také tím nejkrásnějším raráškem, jakého kdy Rára viděl. Pokud nepočítáme jeho samotného, samozřejmě. Ona tuhle soutěž určitě vyhraje. Rárovi bylo trochu líto lišky, která sama tolik doufala, že zvítězí.

Pak oznámili, že je čas, aby soutěžící přišli na pódium.

Rára si vzpomněl, že má ve svém pytlíku malý hřebínek. Kdyby si pospíšil a dal ho lišce, aby si učesala srst, možná by mohla vyhrát.

Už už se k ní chtěl rozběhnout, ale pak si znovu vzpomněl na raráščí holčičku. Byla přece tak krásná. Neměl by dát hřebínek raději jí?

Komu má dát Rára hřebínek?

Lišce Chytroušce? (**Kapitola 26**)

Nebo raráščí holčičce? (**Kapitola 32**)

Kapitola 28

Kde je jídlo všude kolem

Raráškovy tlapky šplhaly a šplhaly, když tu najednou dostaly růžky chuť tancovat. A tak začaly tancovat. Když tancovaly růžky, začala tancovat i ouška a očička, a za chvíli tancoval celý rarášek. A tehdy zjistil, že se tlapkám šplhá mnohem lépe, když při tom tancují. A tak Rára šplhal a tancoval a tancoval a šplhal, až došel na místo, kde žil veliký strom.

„Ahoj, strome,“ pozdravil rarášek.

„Ahoj, rarášku,“ ozvalo se několik hlásek, které nepatřily stromu.

Z větví na něj vykukovalo několik malých soviček. Na větvi nalevo seděly tři sovičky, ale Rára si pořád pletl pravou stranu s levou a do tří také neuměl počítat. Na větvi napravo seděla jedna sovička. Tu Rára spočítat uměl.

„Proč jdeš tudy?“ zeptaly se tři sovičky.

„Nejdeš náhodou tamtudy?“ zeptala se jedna sovička.

Malý rarášek byl zmatený.

„Jenže tudy není tamtudy,“ vysvětlovaly tři sovičky.

„Ale tamtudy je přece tamtudy,“ řekla jedna sovička.

„No... já vlastně jen hledám jídlo,“ vysvětloval rarášek.

„Aha! Tudy je jídlo,“ řekly tři sovičky.

„Tamtudy je jídlo,“ řekla jedna sovička.

„To je tedy jídlo všude?“ zeptal se ještě zmatenější Rára.

„Ne, tudy,“ řekly tři sovičky.

„Tamtudy,“ zahoukala jedna sovička.

Za chvíli se všechny malé sovičky začaly hádat a poletovat sem a tam. A rarášek už vůbec nevěděl, která sovička je ta jedna a která není. Nakonec si dvě sedly na větev nalevo a dvě na větev napravo. Rára měl velikou radost, protože teď už je spočítat dokázal, i když pořád nevěděl, která větev je levá a která pravá. Sovičky se utišily.

„A co to jídlo...,“ připomněl jim Rára.

„Zdá se, mladý pane, že došlo k záměně,“ řekla sovička, která už teď nebyla sama a jedna. „Jídlo je jak tudy, tak tamtudy!“

„Takže je jídlo všude!“ vykřikl rarášek.

„Ne,“ vysvětlovala sovička, „jen tudy a tamtudy. Tudy jsou ostružiny a tamtudy lískové oříšky.“

Rára nechápal, jak může být tudy a tamtudy něco jiného než všude, ale důležitější bylo, že jídlo bylo nablízku.

Kam se má Rára vydat?

Tudy za ostružinami. **(Kapitola 35)**

Nebo tamtudy za lískovými oříšky. **(Kapitola 36)**

Kapitola 29

Která je velká a moc dobrá

Rarášek šel dál po cestíčkách a větvičkách, přes křoví a trní, přes houští a roští. Nakonec si Rárovy tlapky začaly říkat, jestli se jim cesta neztratila. Ve skutečnosti to ale byla cesta, která ztratila tlapky, a ještě k tomu je popletla, protože se najednou rozdvojila.

Rára slyšel, že když pořád zatáčíš doleva, nakonec dojdeš doprava. A když pořád zatáčíš doprava, dojdeš... no, asi dojdeš někam jinam.

Najednou ouška zaslechla v lese těžké kroky. Větve a křoviska praskaly, jak ty kroky kráčely. Šly přímo sem. Ocásek se připravil k útěku. Ale za chvíli z lesa vyšel Velký hodný vlk. Byl poněkud nemotorný, a když krácel po horách, slyšeli ho všichni a všude. A když se snažil chodit opatrně, slyšeli ho všichni všude ještě víc.

„Dobrý den, malý rarášku,“ řekl vlk svým nejzdvořilejším hlasem, který se rozeběhl po celé hoře a vyplašil ptáčky ze stromů.

„Ale dobrý den, strýčku Vlk,“ pozdravil Rára.

„Moc a moc se omlouvám, že vás zdržuji na vaší cestě,“ řekl vlk. „Jen jsem si říkal, jestli jste se náhodou neztratil. Zrovna nedávno se v horách ztratila jedna holčička a já jí musel ukázat cestu k zámku její babičky. V poslední době se tady v horách ztrácí tolik tvorů. Stačí, aby někdo prošel kolem a báb, je ztracený. Budu muset poprosit pana Jezevce, aby postavil ještě pár cedulí.“

„Ano,“ souhlasil Rára. „Já jsem hledal ostružiny...“

„Ach, ostružiny,“ zasnul se Velký hodný vlk. Maso totiž v životě nejedl. „Cesta k ostružinám vede tamtudy,“ řekl a ukázal tamtím směrem.

„Jenže pak jsem uviděl ceduli s nápisem ‚Lesní pěvecká soutěž,‘“ dodal Rára.

„Hm,“ zamyslel se vlk, „o ničem takovém jsem ještě neslyšel. Ale jestli tam je cedule, pak tam musí být i soutěž. Možná byste měl zkusit tu druhou cestu.“

A znovu ukázal, jenže přitom svou velikou tlapou nešikovně shodil z větve hnízdo. Rára se zamýšlel, zatímco vlk opatrně sesbírával všechna spadlá ptáčata a pustil se do opravování hnízda.

Má se Rára vydat za lahodnými ostružinami? (**Kapitola 35**)

Nebo má jít druhou cestou na soutěž? (**Kapitola 34**)

↻ Kapitola 30 ↻

Kde Rára najde Nikoho u dědy Medvěda doma

Rarášek si nejdřív pořádně prohlédl brýle. Třeba nebyly dědy Medvěda, možná patřily nějakému jinému dědovi nebo nějakému jinému medvědovi. Nakonec si ale řekl, že děda Medvěd asi bude vědět, jestli jsou ty brýle jeho, nebo ne.

Rára se hned vydal k doupěti dědy Medvěda, které se nacházelo vedle skunkovy voňavkárny. Skunk vyráběl ty nejlepší voňavky v celých horách, ale to už je zase docela jiný příběh.

Nakonec Rára došel k dřevěným dveřím a zaklepal.

„Je tam někdo?“ zavolal.

„Ne, nikdo,“ ozval se zevnitř ospalý hlas.

Děda Medvěd asi někam odešel. Už už se rarášek chystal odejít, ale pak ho napadlo, že by možná mohl poprosit toho pana *Nikoho*, aby předal brýle dědovi Medvědovi.

„Nikdo, mohl bys vyjít ven?“ zeptal se rarášek.

„Ne, nemůžu,“ odpověděl hlas. „Mám práci.“

„Dobře,“ řekl Rára. „Tak nechám dědovi Medvědovi brýle přede dveřmi.“

Rára usoudil, že by ještě pořád mohl stihnout soutěž. Chystal se tedy odejít, ale vtom se dveře otevřely a *Nikdo* vyšel ven. Tenhle pan *Nikdo* vypadal nápadně podobně jako děda Medvěd.

„Promiň, Ráro,“ řekl medvěd. „Spím svůj letní spánek.“

Letní spánek dědy Medvěda byl úplně stejný jako jeho zimní spánek, jen se konal v létě. Proto se mu říkalo letní spánek.

„Pojď dál, pojď dál, dělej mi chvilku společnost. Dáme si čaj a medové koláčky z mých zimních zásob.“

„Já nevím, přijdu pozdě na soutěž,“ odpověděl Rára.

„Soutěž? Jakou soutěž?“ podivil se děda Medvěd. O žádné soutěži totiž neslyšel.

A tak:

Měl by Rára zůstat u dědy Medvěda na čaj a medové koláčky?

(Kapitola 33)

Nebo by si měl pospíšit, aby dorazil včas na soutěž? **(Kapitola 34)**

Kapitola 31

Kde se pár nalezených věcí znovu najde

Zatímco Rárovy tlapky radostně poskakovaly směrem k soutěži, Rárovo hrdélko si procvičovalo hlas malou hrdlo-procvičovací písničkou. Zněla takhle: „Já jsem malé hrdélko, hrdélko, hrdélko a procvičuju se!“

A zatímco zpíval a procvičoval se, procvičoval se a zpíval, došel rarášek až ke stračíným Ztrátám a nálezům. Straka v horách neustále nacházela ztracené věci a hledala, komu by je mohla vrátit. A tak si nakonec otevřela Ztráty a nálezy.

„Dobrý den, Ráro,“ pozdravila ho straka. „Neztratil jsi něco v poslední době?“

Malý rarášek se zamyslel. Před dávnou, pradávnu dobou, minulou středu, se ztratil v lese. Ale potom se zase našel. Vlastně nejdřív našel svůj ocásek. A pak si řekl, že kde je ocásek, tam musí být i rarášek. A opravdu, brzy našel i své tlapky, čumáček, růžky a ouška.

„Proč se tomu tady říká Ztráty a nálezy?“ zeptal se rarášek, který se moc rád ptal proč.

„Jak to myslíš, proč?“ podivila se straka. „Tady mám svoje Nálezy,“ řekla, poskočila na stolek a rozhlédla se kolem, „a tady jsou tvoje Ztráty,“ ukázala na hromadu zbytečných plastových lahví, prázdných plechovek a útržků papíru.

„Ano,“ souhlasil rarášek, „jenže proč jim říkáš Ztráty, když jsi je našla? Ztracené jsou přece jen do chvíle, než je někdo najde,“ snažil se Rára vysvětlit.

Straka dlouho mlčela, přemýšlela, otáčela se sem a tam a poskakovala po jedné nožce.

„Zdá se, že máš pravdu, Ráro. Budu muset zajít za jezevcem a poprosit ho, aby ceduli přepsal na Nálezy a nálezy,“ řekla straka nakonec. „Jenže teď mám důležitější práci. Děda Medvěd ztratil své brýle a bez nich nevidí vůbec nic. Je už starý a nemůže přijít až sem, takže mu je někdo musí donést. A náš poslíček Želvák je právě na dovolené u moře. Nešel bys ty?“

„Jenže já jdu na lesní pěveckou soutěž,“ řekl Rára.

„Soutěž? Jakou soutěž?“ zeptala se straka. O žádné soutěži totiž nikdy neslyšela.

A tak:

Má se Rára vydat na soutěž? (**Kapitola 29**)

Nebo má zanést brýle dědovi Medvědovi? (**Kapitola 30**)

Kapitola 32

Kde Rára přeci jen zmešká soutěž

Rára se opatrně vydal k raráščí holčičce, která si ho zatím nevšimla. Tlapky našlapovaly tiše a ocásek se maličko třásl. Rára býval obvykle velmi upovídaný rarášek, ale teď upovídaný nebyl vůbec.

Morče oznámilo, že všichni soutěžící musí vystoupit na pódium. A právě tehdy Rára vytáhl ze svého pytlíku hřebínek a ukázal se raráščí holčičce.

„Podívej, mám hřebínek, kdyby sis chtěla učesat srst...“

Raráščí holčička se na něj podívala.

„Ne že bys ji měla rozcuchanou, ale kdybys chtěla být hezká...“

Raráščí holčička se na něj dívala dál.

„Ne že bys už teď nebyla hezká, ale víš, kdybys chtěla být ještě hezčí, protože...“

Rára se zarazil a byl celý popletený. Uvědomil si, že mluvit s raráščími holčičkami je velmi těžké. Obzvláště, když ti nic neodpovídají.

„Dárek? Pro mě?“ zeptala se nakonec s úsměvem.

Rára původně nepřemýšlel o tom, že by jí ten hřebínek dal jako dárek. Ale teď už ano.

„Ano, dárek,“ souhlasil. „Kvůli soutěži. Ale ty už musíš jít na pódium.“

„Ale já přece nesoutěžím,“ odpověděla raráščí holčička a schovala hřebínek do svého vlastního pytlíku.

„Jenže když nebudeš soutěžit, jak můžeš vyhrát?“ podivil se Rára.

„Ty si myslíš, že bych vyhrála?“ zeptala se raráščí holčička radostně. Pak vzala Rárovu tlapku do své. Rára měl radost.

Na pódiu stáli tři slepé myšky, dva vypelichaní pávi a spousta dalších zvířat. Bylo tam dokonce i jedno zvíře, které samo nevědělo, jaké zvíře vlastně je. Jenže Rára už jim nevěnoval pozornost. Díval se na raráščí holčičku. A bříško zapomnělo, že má hlad. Bylo celé teplé a šimralo v něm.

A tehdy Rára pochopil, že nejhezčí zvířátko je to, které je stejného druhu jako ty. A soutěže jsou pro ta zvířata, která si o sobě jen myslí, že jsou krásná.

Konec

Jestli se ti dobrodružství líbilo, můžeš začít znovu. Uvidíš, jaké další příhody na Ráru ještě čekají.

Kapitola 33

O medvědech a medových koláčcích

Doupě dědy Medvěda bylo velmi útulné. Bylo tak útulné, že děda Medvěd při pečení medových koláčků několikrát usnul. Jednou málem strčil do trouby i vlastní tlapy.

Pak oba došli do špajzu, kde děda Medvěd našel velkou sklenici medu. Nasadil si brýle na medvědí nos a hned uviděl, že ve sklenici není med, ale kysané zelí. Jenže Rárovo břicho souhlasilo, že sní koláčky i s kysaným zelím, protože bylo příliš hladové na to, aby ještě čekalo.

Když se vrátili zpátky do doupěte, děda Medvěd se pohodlně usadil do houpacího křesla a za malou chvíli začal chrápat tak, jak umí chrápat jen medvědi. Rára snědl zelné koláčky a také ho přepadla ospalost. A tak oba spali dlouho, předlouho, možná celých pět minut, než Rárův nosík probudila vůně lipového čaje.

„Pojď, Ráro, čaj je hotový,“ řekl medvěd.

„A není horký?“ zeptal se Rára. Jednou totiž byl na návštěvě u lasičky, kde mu horký čaj opařil jazýček. Od té doby se vždycky ptal, jestli to není moc horké, i když pil vodu z řeky.

„Je vlažný,“ řekl medvěd a zívł.

Oba se posadili k hrnečku čaje a dlouho si povídali o čaji, o lasičkách a o všelijakých dalších věcech, které znají jen medvědi. A medvědi znají hodně věcí, protože hodně spí a hodně se jim zdá. Pak děda Medvěd vstal a pustil se do uklízení doupěte.

„Chceš slyšet příběh, Ráro?“ zeptal se děda Medvěd.

„Příběh, příběh!“ zaradoval se Rára, protože sám žil v pohádkovém příběhu a všechny možné příběhy měl moc rád.

A tak děda Medvěd začal vyprávět: „Vysoko v horách, hluboko v lese, u řeky v malé jamce žil malý rarášek.“

Rára si uvědomil, že tohle je jeho příběh, a měl velikou radost. A taky pochopil, že život může být jako pohádka, když někomu vrátíš ztracené brýle, máš rád hosty a s chutí sníš i takové dobroty, jako jsou zelné koláčky. A samozřejmě, když se také hezky vyspíš.

Konec

Jestli se ti dobrodružství líbilo, můžeš začít znovu. Uvidíš, jaké další příhody na Ráru ještě čekají.

Kapitola 34

Soutěž

Raráškovo hrdélko se zrovna začalo procvičovat, když tlapky řekly, že už jsou unavené. Hrdélko a tlapky se začaly hádat, jestli tam vůbec musejí jít, ale nakonec růžky rozhodly, že je důležité, aby šly, protože písničky jsou důležité, soutěže jsou ještě důležitější a Rárova písnička je ze všech nejdůležitější.

A právě, když si začal zpívat: „Já jsem raráššš...“, se zarazil, protože to uviděl. Soutěž! Na louce se shromáždilo mnoho zvířat a kouzelných bytostí a povídaly si spolu. Několik lišek roznášelo hostům mrkvovou šťávu. Nad tím vším visela krásně napsaná cedule, na které stálo „Lesní pěvecká soutěž“. A možná taky ne. To by totiž s jistotou přečetl jen jezevec, a ten tam zrovna nebyl.

Rára se nejistě rozhlédl. Jedna srnka se hádala s několika skřítky. Jiná srnka se zase nehádala. Několik mušek na sebe hlasitě pokřikovalo. Nejspíš všichni diskutovali o tom, kdo vyhraje. Rára si pomyslel, že ostatní už své písničky zazpívali a že přišel pozdě!

Růžky poručily tlapkám, aby se rozběhly. Malý rarášek se protáhl dopředu před všechna zvířata a všechny bytosti. A začal zpívat.

Zpíval tak krásně, jak jen uměl, a myslel si, že zpívá opravdu moc krásně. Tohle je písnička, kterou už znáš. Můžeš si ji zazpívat spolu s ním:

„Jsem rarášek, rarášek, rarášek!“

A druhá sloka, která je úplně jiná:

„Jsem Rára, Rára, Rára!“

A potom třetí sloka, kterou ještě neznáš:

„Jsem...“

Jenže v tu chvíli jeho písničku přehlušil bouřlivý potlesk. Všichni tleskali. Rárovo břicho se hrdě vystrčilo dopředu a úplně zapomnělo, že má hlad. A když tleskání utichlo, všichni se zase vrátili ke svému povídání.

Rára vůbec nechápal, co se děje.

A dělo se to, že Rára žádnou soutěž nevyhrál, protože se žádná soutěž nekonala. Ukázalo se totiž, že na ceduli stálo: „Valná hromada všech zvířat, která bydlí v horách“.

A tak z Ráry udělali čestného člena svého spolku a přinesli mu mísu plnou ovoce. A tehdy Rára pochopil, že nemusí zpívat jen, když je soutěž. Vlastně se zpívá nejlépe právě tehdy, když žádná soutěž není. A soutěže jsou ve skutečnosti dost nudná místa, kterým se říká „valné hromady“.

Konec

Jestli se ti dobrodružství líbilo, můžeš začít znovu. Uvidíš, jaké další příhody na Ráru ještě čekají.

Kapitola 35

Která je velmi pichlavá

Čím výš Rára šplhal, tím víc musel šplhat. Byla to velmi šplhavá cesta až na vrchol hory. Nakonec tlapky řekly, že už dál nemohou, a posadily se, aby si odpočinuly. A jak tam tak Rára seděl na malém pařezu, uvědomil si, že už na vrchol vyšplhal. Dál šplhat nešlo a všechno dole pod ním se stalo docela maličkým. Anebo se možná Rára stal velikým.

Rára se začal rozhlížet po ostružinách. Když byl na vrcholu hory, musely tu přece být taky. Očička hledala dlouho, ale žádné ostružiny najít nemohla. Pak ocásek řekl, že ostružiny vidí, a rarášek zjistil, že byly celou dobu hned vedle něj, jen na ocáskově straně.

Rára se opatrně přiblížil. Slyšel totiž, že ostružiní píchá, a tak se zeptal: „Jste pichlavé?“

„Ano, jsme, pích, pích,“ odpovědělo ostružiní.

„A co když se vás dotknu?“

„Píchneš se do prstu, pích, pích,“ řekly ostružinové keře.

„Tak se vás tedy dotýkat nebudu,“ řekl Rára a zase se posadil na pařez.

Podíval se nahoru na mraky a přemýšlel, jestli bude pršet. Slyšel totiž, že když se díváš na mraky, musíš vždycky přemýšlet, jestli bude pršet. Čím déle přemýšlel, jestli bude pršet, tím míň dokázal přestat myslet na ostružiny.

Už to nevydržel a znovu se zeptal: „Dobře, takže si nemůžu dát žádné ostružiny?“

„Samozřejmě, že můžeš,“ řekl keř. „Ty ses jen ptal, jestli jsme pichlavé, pích, pích.“

„A jak to mám udělat, abych se nepopíchal?“ zeptal se rarášek.

„Stačí poprosit a my ti ostružiny dáme, pích, pích,“ odpověděly keře.

„Prosím vás, mohl bych dostat pár ostružin?“ zeptal se Rára. A potom snědl tolik ostružin, až měl čumáček celý umazaný.

A tehdy pochopil, že někdy prostě stačí o jídlo poprosit, a i ty nejpichlavější keře se s tebou rozdělí, pích, pích.

Konec

Jestli se ti dobrodružství líbilo, můžeš začít znovu. Uvidíš, jaké další příhody na Ráru ještě čekají.

Kapitola 36

Kde žije veverka, která není veverka

Tlapky se rozběhly tamtudy za lískovými oříšky. A jak běžely, vylezly na pařez. Vtom pařez vystrčil nožičky a rozběhl se taky, s raráškem na zádech.

„Kam běžíš?“ zeptal se rarášek.

„Jdu navštívit veverky,“ odpověděl pařez, který rád navštěvoval nejružnější zvířata.

Rára věděl, že kde jsou veverky, tam bývají i lískové oříšky. Pařez běžel pět minut a pak se zastavil.

„Tady bydlí veverky?“ zeptal se rarášek.

Ťuk! Něco ho praštilo do hlavy.

„Co to bylo?“ řekl rarášek a pak ťuk! Další lískový oříšek ho trefil do hlavy.

Raráškova očička se podívala nahoru a uviděla na větvích stromu viset malé klokaní mládě.

„Klokánek v tomhle lese?“ podivil se Rára sám pro sebe. „Klokánek v tomhle lese?“ podivil se sám pro sebe i autor této pohádky. Pak si ale oba uvědomili, že malé klokaní mládě vůbec nevědělo, že je klokaní mládě, když řeklo: „Podívej se na můj veverčí ocásek!“ a ukázalo svůj klokaní ocásek.

Ale Rára byl rozený ocasář, jeho ocásek se v ocáscích opravdu vyznal. „Tohle není veverčí ocásek,“ řekl raráškův ocásek. „Znám spoustu ocásků a tenhle ocásek není... takový ocásek.“

„Ale já jsem takový!“ začal se hádat klokaní ocásek.

Vypukla velká zamotaná, ocasatá hádka a jako většina ocásků byla i dost dlouhá. Jenže zatímco se ocásky hádaly, bříska dostala velký hlad.

„Mám velký hlad,“ řeklo Rárovo bříska.

„Já mám taky velký hlad,“ řeklo bříska veverko-klokánka.

Rarášek i malý klokánek, kterého vychovali veverčí rodiče, přestali s hádáním a začali společně louskat veverčí lískové oříšky. A z jejich skořápek udělali hromadu větší než ten největší a nejhuňatější ocásek.

A tehdy rarášek pochopil, že vlastně vůbec nezáleží na tom, jestli je klokan veverka, nebo veverka klokan. Protože každé zvířátko je tím, za co se samo pokládá.

Konec

Jestli se ti dobrodružství líbilo, můžeš začít znovu. Uvidíš, jaké další příhody na Ráru ještě čekají.

Podle chuti, věku dítěte nebo současných schopností pak zvažte následující:

1. Nakreslete si společně scénu nebo část příběhu z knížky.
2. Když budete chtít, povídejte si více o ročních obdobích a o tom, jak se stále dokola střídají.
3. Řekněte dítěti, že si také má sbalit věci na nadcházející dobrodružství do svého oblíbeného pytlíku nebo batůžku, a nechte ho vybrat si, co chce. Pokud to půjde, použijte některé jeho věci i v pohádce.
4. Když v textu narazíte na barvy, využijte toho a pomozte dítěti se je naučit, pokud je ještě nezná.
5. Zahrajte si s dítětem jednotlivé příhody. Vy můžete hrát tvora, kterého rarášek potká, a dítě může hrát raráška. Anebo naopak.
6. Kdykoli v příběhu narazíte na nějaké zvíře, vysvětlete dítěti, co je to za zvíře a jak žije, obzvlášť pokud ho ještě nezná.
7. Učte se spolu písmenka pomocí prvního velkého písmene, kterým začíná každá kapitola.
8. Učte se číslice, na které v příběhu narazíte, pokud je dítě ještě nezná.

Temná jeskyně:

1. Pomozte dítěti rozpoznávat levou a pravou stranu.
2. Když potkáte trpaslíka, uvařte si taky kouzelnou polévku. Nechte dítě vybrat suroviny a zamíchat ji.
3. Když dojdete ke grýblovi a on zatančí svůj tanec, zatancujte si ho spolu s ním také.
4. Když potkáte netopýra, pověste malého čtenáře hlavou dolů, aby na vlastní oči viděl, jak netopýr spí a proč je pro něj nahoře dole. Samozřejmě jen když bude chtít.
5. Když si Sluníčko hraje na schovávanou, zahrajte si schovávanou taky.
6. Když objevíte kouzelné houby, ukažte dítěti nebo mu nakreslete, co je trojúhelník, čtverec a co jsou proužky.

☐ 1 → 2 → 6 → 8 → 12
☐ 1 → 2 → 6 → 8 → 13
☐ 1 → 2 → 6 → 11 → 10
☐ 1 → 2 → 6 → 11 → 13

☐ 1 → 2 → 7 → 8 → 12
☐ 1 → 2 → 7 → 8 → 13
☐ 1 → 2 → 7 → 9 → 14
☐ 1 → 2 → 7 → 9 → 13

Velká hora:

1. Jestli už dítě poznává písmena, napište si spolu texty z cedulí, které na hoře potkáte.
2. Když se vydáte na lesní pěveckou soutěž, zazpívejte si společně Rárovu písničku i písničku procvičujícího se hrdélka.
3. Když zůstanete na návštěvě u dědy Medvěda, uvařte sobě i dítěti hrneček čaje.
4. Když dojdete k pichlavým keřům, ukažte, jak dělají pích-pích tam, kde víte, že to dítě lechtá.

Přímo 1 → Přes jeskyni 1 → 2 →
☐ ☐ 3 → 31 → 29 → 35
☐ ☐ 3 → 31 → 29 → 34
☐ ☐ 3 → 31 → 30 → 33
☐ ☐ 3 → 31 → 30 → 34

Přímo 1 → Přes jeskyni 1 → 2 →
☐ ☐ 3 → 25 → 27 → 26
☐ ☐ 3 → 25 → 27 → 32
☐ ☐ 3 → 25 → 28 → 35
☐ ☐ 3 → 25 → 28 → 36

Hluboká řeka:

1. Zazpívejte si společně Rárovu písničku.
2. Když se vydáte po řece na loďce, nasbírejte venku klacíky, listy a kůru a postavte ji. Pak ji pusťte do potůčku, stružky nebo třeba i do kaluže.
3. Když poplujete na loďce, udělejte dítěti námořnickou čepici z novin.
4. Zahrajte si dobrodružství u řeky třeba kolem vany v koupelně, pokud ji máte, anebo rovnou při opravdové výpravě podél řeky.

Přímo 1 → Přes jeskyni 1 → 2 →
☐ ☐ 4 → 15 → 28 → 35
☐ ☐ 4 → 15 → 28 → 36
☐ ☐ 4 → 15 → 17 → 19 → 22
☐ ☐ 4 → 15 → 17 → 19 → 23
☐ ☐ 4 → 15 → 17 → 20 → 24
☐ ☐ 4 → 15 → 17 → 20 → 22
☐ ☐ 4 → 16 → 17 → 19 → 22

Přímo 1 → Přes jeskyni 1 → 2 →
☐ ☐ 4 → 16 → 17 → 19 → 23
☐ ☐ 4 → 16 → 17 → 20 → 24
☐ ☐ 4 → 16 → 17 → 20 → 22
☐ ☐ 4 → 16 → 18 → 21
☐ ☐ 4 → 16 → 18 → 20 → 24
☐ ☐ 4 → 16 → 18 → 20 → 22

Začarováný les:

1. Když se rarášek rozběhne za kabelkou, zahrajte si na honěnou také.
2. Když objevíte sklenici s kompotem, otevřete jednu i dítěti, pokud ji zrovna máte.
3. Když dojdete ke konci, kde se rarášek stane králem, zeptejte se dítěte, co by udělalo ono pro ostatní rarášky.
4. Když dorazíte do Fantazie, zkuste společně s dítětem vymyslet ještě aspoň jednu další kapitolu Rárova dobrodružství.

Přímo 1 → Přes jeskyni 1 → 2 →
☐ ☐ 5 → 37 → 39 → 42
☐ ☐ 5 → 37 → 39 → 43
☐ ☐ 5 → 37 → 40 → 48
☐ ☐ 5 → 37 → 40 → 44

Přímo 1 → Přes jeskyni 1 → 2 →
☐ ☐ 5 → 38 → 41 → 46
☐ ☐ 5 → 38 → 41 → 42
☐ ☐ 5 → 38 → 45 → 47
☐ ☐ 5 → 38 → 45 → 48

Do začarování lesa a návrat k hluboké řece:

Přímo 1 → Přes jeskyni 1 → 2 →
☐ ☐ 5 → 4 → 15 → 28 → 35
☐ ☐ 5 → 4 → 15 → 28 → 36
☐ ☐ 5 → 4 → 15 → 17 → 19 → 22
☐ ☐ 5 → 4 → 15 → 17 → 19 → 23
☐ ☐ 5 → 4 → 15 → 17 → 20 → 24
☐ ☐ 5 → 4 → 15 → 17 → 20 → 22
☐ ☐ 5 → 4 → 16 → 17 → 19 → 22

Přímo 1 → Přes jeskyni 1 → 2 →
☐ ☐ 5 → 4 → 16 → 17 → 19 → 23
☐ ☐ 5 → 4 → 16 → 17 → 20 → 24
☐ ☐ 5 → 4 → 16 → 17 → 20 → 22
☐ ☐ 5 → 4 → 16 → 18 → 21
☐ ☐ 5 → 4 → 16 → 18 → 20 → 24
☐ ☐ 5 → 4 → 16 → 18 → 20 → 22

CELÉ RARÁŠKOVO DOBRODRUŽSTVÍ NAJDETE V KNIZE

WWW.PERKSHOP.CZ

PERKMAN